

Jak květy Země se
na Českých horách,
kopcích a planinách
tyčí věže, jež jsou
němými svědky úsilí
národa o zobrazení
své země na mapě
světa

Zikmund Winter
Staré listy - 1902

4

1

2

3

5

6

100

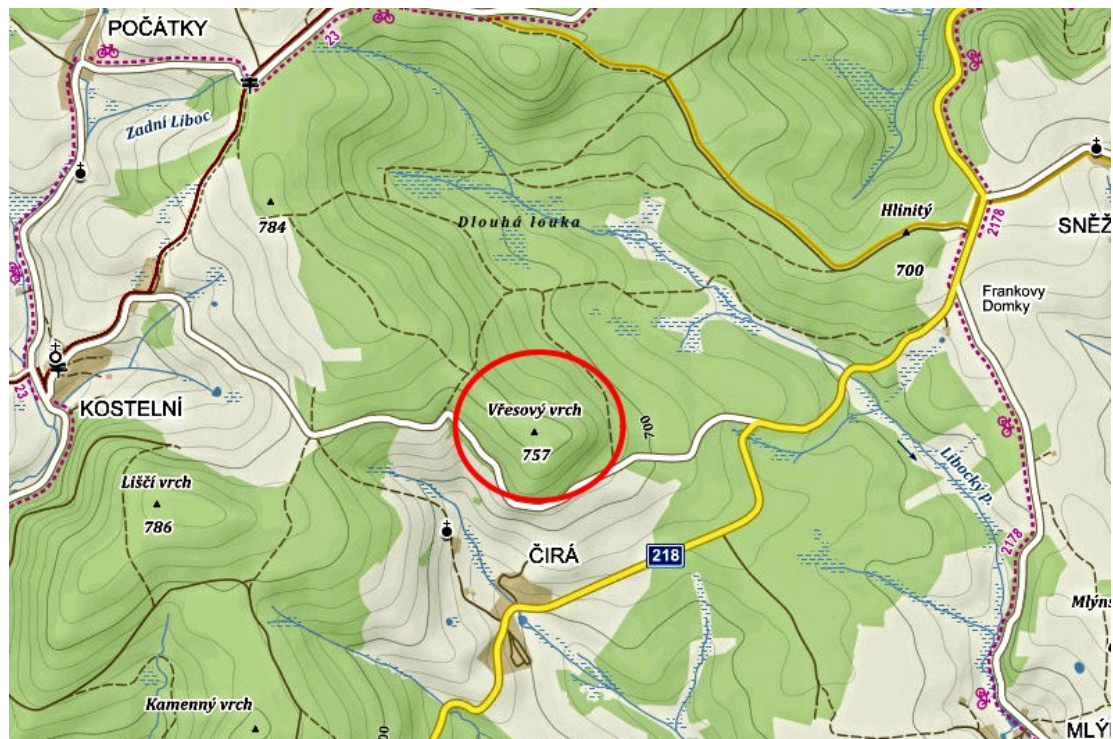

Vřesový vrch – 757 m n. m.

Zhruba 5 kilometrů na jihozápad od Kraslic se nachází osada Čirá, nad níž se vypíná zalesněný Vřesový vrch. Na jeho nejvyšším bodě se ještě koncem 70. let tyčila pětipatrová dřevěná triangulační věž. Byla ve velmi špatném stavu, její konstrukce se rozpadala a chyběla jí už tři spodní patra. Když jsem k ní dorazil, tak kolem ní zrovna létali nějací ptáci, kteří divoce skřehotali, což byla asi předzvěst jejího brzkého konce. V minulosti patrně poskytovala hezký výhled na Krušné hory, do oblasti Chebska i do dalších oblastí. Přibližně 3 kilometry odtud směrem na západ, v blízkosti obce Kostelní, vystupuje pověstmi opředený kopec Vysoký kámen. Na jeho mohutném vrcholovém skalisku ve tvaru hradní zříceniny je kamenný měřicí stolek a krásná vyhlídka na Krušné hory, do nedalekého Německa, do oblasti Chebska i na jiná místa.

Viz turistické mapy KČT č. 1 Ašsko a Chebsko nebo č. 3 Krušné hory Kraslicko

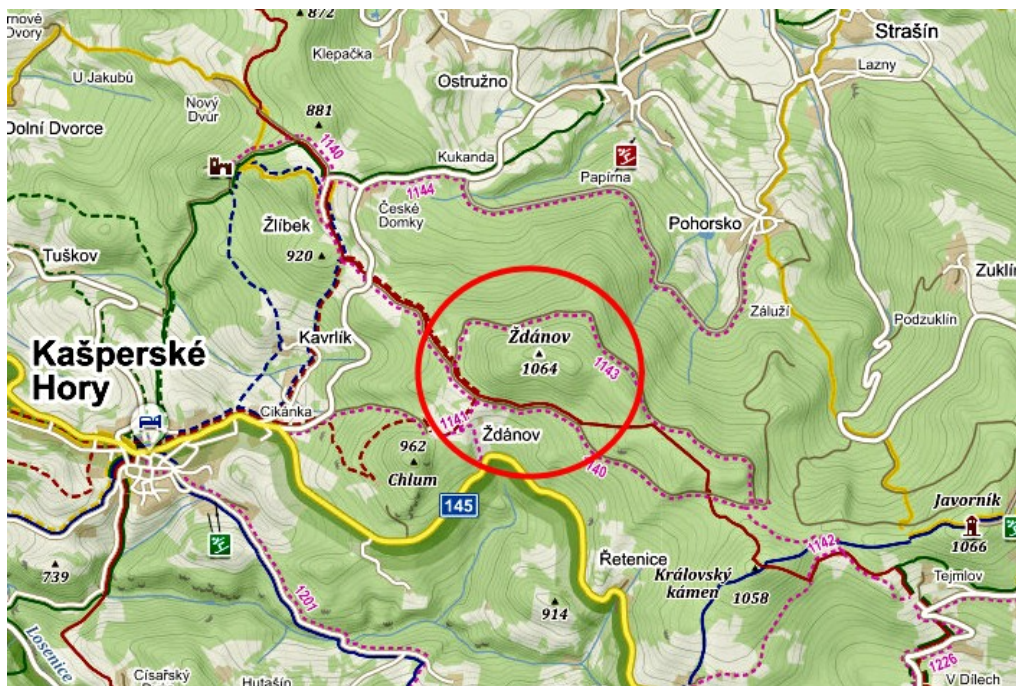
Vřesový vrch 50°18'00" • 12°27'08"

Ždánov (Zosum Bern) - 1 064 m n. m.

Přibližně 10 kilometrů na jihovýchod od Sušice se nad místečkem Kašperské Hory vypíná mohutný zalesněný kopec Ždánov. Z jeho vrcholu shlížela dolů zdaleka viditelná dřevěná triangulační věž. Nebyla tak vysoká, jak z dálky vypadala, měla čtyři podlaží s dosti krátkými žebříky a nad nimi ještě vysokou nástavbu (měřický signál). Z porostu však vystupovala velmi výrazně, protože okolo ní rostl nízký les. Byl z ní vynikající rozhled jak na panorama Šumavy s nejvyššími kopci Javorem a Roklanem, tak i do Pošumaví a daleko do vnitrozemí, kde vystupují hřebeny Brd. V minulosti se na svazích Ždánova i jinde v blízkém okolí těžilo zlato. Známý šumavský spisovatel Karel Klostermann v povídce Panský sport líčí příběh jedné ženy, která v těžké životní situaci chtěla se svými malými dětmi skočit do šachty na jižních svazích Ždánova, opuštěné po těžbě zlata. V sušickém Muzeu Šumavy je pak možno se o Karlu Klostermannovi dozvědět i leccos zajímavého. V muzeu v Kašperských Horách zase mají největší sbírku šumavského skla u nás, v expozici je zdokumentována rovněž historie těžby zlata a nachází se tu i mnoho zajímavostí o krásné přírodě v této malebné oblasti Čech. Nad Kašperskými Horami se tyčí také jeden z nejvýše položených hradů v České republice, královský hrad Kašperk, který roku 1356 založil Karel IV. Z hradní věže Kašperku je krásný rozhled na Šumavu i do Pošumaví.

Viz turistické mapy KČT č. 65 Šumava Povydrří nebo č. 69 Pošumaví Vimpersko Ždánov 49°09'06'' • 13°36'08''

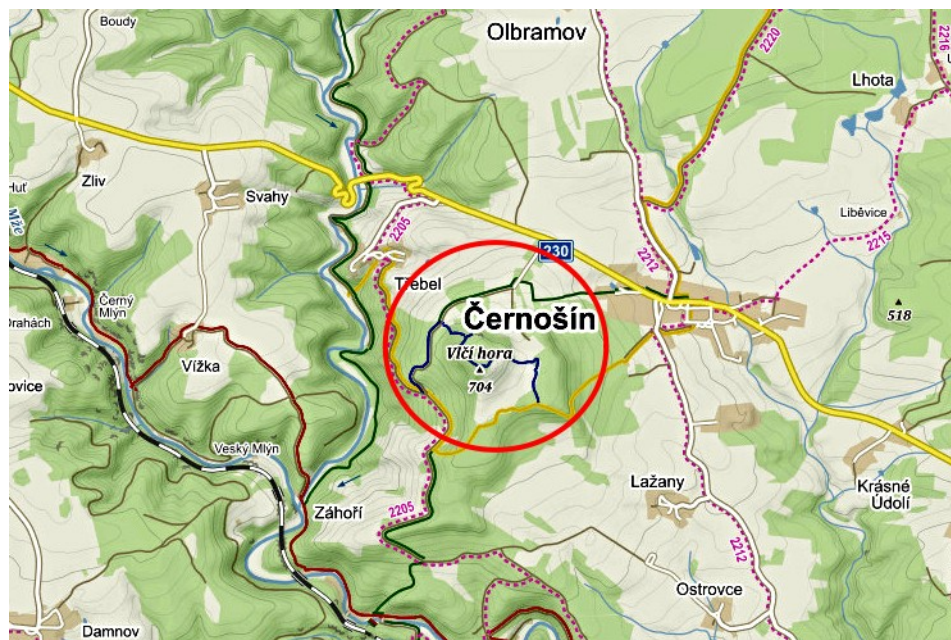

Vlčí hora - 704 m n. m.

Samostatný výrazný kopec zvaný Vlčí hora se tyčí nad obcí Černošín, která se rozkládá asi 10 kilometrů na severozápad od královského horního města Stříbro. Na strmém vrcholu tohoto čedičového kopce porostlého řídkým lesem, jenž je nejvyšší v celém okolí, jsou valy prehistorického hradiště. Na nich dříve stála tříposchodová dřevěná triangulační věž, z níž byl za dobré dohlednosti vynikající výhled od Šumavy přes Český les, Tepelskou vrchovinu, Krušné a Doupovské hory až po Brdy. V současné době je z dnes již holého vrcholu Vlčí hory téměř shodný výhled, jaký býval z triangulační věže. Tento kopec v minulosti navštívil i známý německý básník, spisovatel a učenec Johann Wolfgang Goethe. Přibližně kilometr na jihovýchod od vrcholu Vlčí hory se v lesích nachází zřícenina hradu Volfštejn. Hlavní dominantou Volfštejna je 22 metrů vysoká válcová věž. Kromě ní se zde ještě zachovaly menší zbytky paláce a některých dalších staveb.

Viz turistická mapa KČT č. 28 Český les sever

Vlčí hora 49°48'37" • 12°51'19"

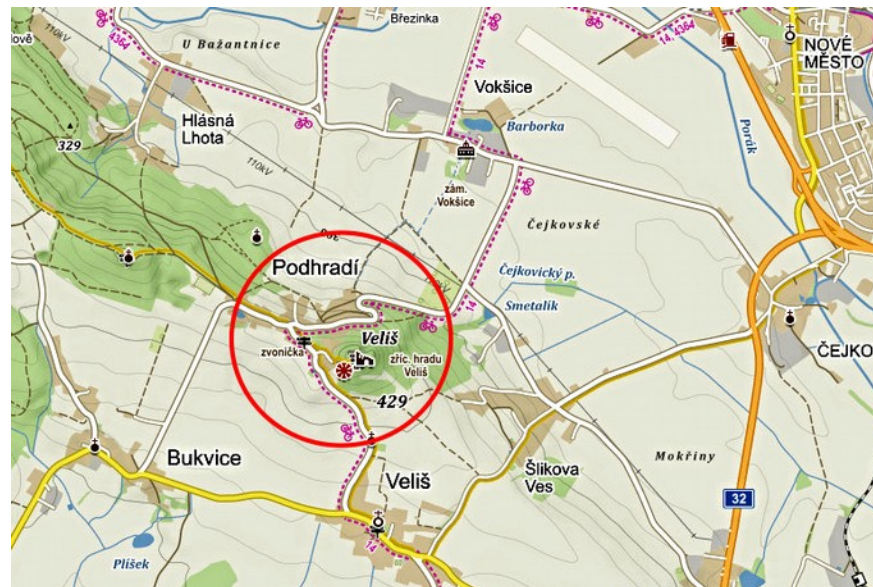

Veliš - 429 m n. m.

Asi 3 kilometry na jihozápad od Jičína se rozkládá obec Podhradí. Malý kousek nad ní se tyčí nápadná bezlesá čedičová homole s měřickým pilířem zvaná Veliš. Původně na tomto vrchu stál hrad Veliš založený okolo roku 1300. V polovině 16. století ho nechal Vilém Trčka přestavět na mohutnou pevnost, která odolala i Švédským nájezdům v průběhu třicetileté války. Po roce 1658 byla pevnost na rozkaz císaře Ferdinanda III. zbořena. V období po roce 1879 pak dílo zkázy dokončil čedičový lom. Dnes tady na okrajích kaňonu bývalého lomu můžeme Ještě spatřit malé pozůstatky zdiva. Na vrcholu čedičové homole stojí zděný měřický pilíř, který obklopuje zbytek dřevěné konstrukce, jež měla původně tvar jednopatrové triangulační věže s jedním žebříkem. Z měřického pilíře byl dříve určitě pěkný rozhled, což potvrzuje i současný výhled z vrcholku Veliše. V současnosti přímo naproti na severozápadě uvidíme zalesněný vrch s barokní kaplí Loretou, v pozadí vpravo pak vystupují vrchy Mužský a Vyskeř a hrad Trosky a za dobré dohlednosti můžeme za nimi ještě spatřit výrazné kopce Ralsko s hradem a Ještěd s televizním vysílačem. Na severu vystupuje Kozákov s rozhlednou a před ním vpravo kopec Tábor s rozhlednou a telekomunikační věží. Na severovýchodě se tyčí výrazný kopec s hradem Kumburk a v pozadí vystupují hřebeny Krkonoše i s nejvyšší Sněžkou a na východě se zdvihá kopec Zvičina s malou rozhlednou. Hezký pohled je také dolů na město Jičín. Podle pověsti je prý v podzemí bývalého hradu Veliš ukryt královský poklad. V nejbližším okolí se pak nacházejí známé Prachovské skály a některé další turistické cíle, jako je již zmíněný kopec Tábor s rozhlednou a zříceniny hradu Bradlec a Kumburk ze 14. století.

Viz turistické mapy KČT č. 18 Nymbursko a Kopidlno nebo č. 19 český ráj

Veliš 50°25'01'' • 15°18'51''

Kelčský Javorník - 865 m n. m.

Nejvyšší kopec Hostýnských vrchů, Kelčský Javorník, jenž je porostlý rozsáhlými lesy, se vypíná asi 6 kilometrů na východ od Bystřice pod Hostýnem. V roce 1980, kdy jsem poprvé vystoupil na tehdy již zčásti odlesněný vrcholek Kelčského Javorníka, se zde tyčila zdaleka viditelná čtyřposchodová dřevěná triangulační věž, dominanta celého okolí. Byl k ní však dosti obtížný přístup, protože stála v těžko prostupné zmeti uřezaných větví, zbylých po předchozí velké lesní kalamitě. Věž tehdy poskytovala nádherný výhled na značnou část Moravy, od Beskyd přes Vsetínské vrchy, Javorníky a Bílé Karpaty až po Chřiby a Oderské vrchy. O něco později pak zdejší věž nahradila nová, o něco nižší třípatrová dřevěná triangulační věž. I tato věž pak byla krátce po roce 2000 odstraněna. Dnes tvoří dominantu Kelčského Javorníka bohužel veřejnosti nepřístupná železná telekomunikační věž. Na jeho nedalekém severovýchodním, o mnoho nižším zalesněném výběžku stávaly také dva hrady - Šaumburk a Zubříč - pocházející ze 13. a 14. století. Z nich se však zachovaly pouze příkopy a valy a malé pozůstatky základů zdí. Jen několik kilometrů na jihozápad od Kelčského Javorníka se vypíná bájný kopec Hostýn, na němž stojí nejvýše položený moravský poutní kostel, dvouvěžový barokní chrám Nanebevzetí Panny Marie, založený v roce 1747. Kromě něj zde mimo jiné stojí i kamenná rozhledna, ze které je také krásný výhled daleko do kraje. Pár kilometrů od Hostýna směrem na jihovýchod se na výrazném, dosti vysokém zalesněném kopci tyčí zbytky zdí dalšího hradu Obřany, jenž pochází ze 14. století.

Viz turistická mapa KČT č. 94 Hostýnské vrchy

Kelčský Javorník 49°24'01" • 17°45'57"

